

VOJENSKÉ ZDRAVOTNICKÉ LISTY

ROČNÍK XLII

LEDEN 1973

ČÍSLO 1

AKO V NOVOM VÝCVIKOVOM ROKU?

Plk. MUDr. Jozef SABO

Stalo sa už každoročnou dobrou tradíciou zoznámiť vojenskú zdravotnícku verejnosť na stránkach 1. čísla Vojenských zdravotníckych listov s hodnotením plnenia úloh uplynulého výcvikového roku a poukázať aspoň rámcovo na najdôležitejšie úkoly a problémy začínajúceho výcvikového roku.

Výcvikový rok 1972 bol v živote našej služby významný tým, že vďaka úsiliu čestných jej pracovníkov došlo k podstatnému stupňu politickej i pracovnej konzolidácie. Lekári i ostatní zdravotnícki pracovníci ČSĽA sa v drtivjej väčšine stotožnili s obsahom politiky KSČ a prijali za svoje závery jej XIV. zjazdu. Podporili stranu vo výstavbe socializmu u nás v duchu marxizmu-leninizmu a otvorene a jednoznačne sa dištancovali od oportunistických a pravicových tendencií, ktorých v minulých rokoch i v našich radoch bolo dosť.

Silnejšia však bola v našich radoch sila prijať politiku KSČ za vlastnú a i v našej službe realizovať jej vojenskú politiku. Diferenciácii našich radov pomohla správna kádrová politika strany prijatím uznesenia z 6. 11. 1970 „O kádrovej a personálnej práci“. I keď naše rady o niečo zriedli, pribudlo každému z nás viac práce a zodpovednosti, komunisti i čestní nestraníci, ktorým socialisticky triedne vyhraný a internacionalistický charakter našej armády ležal na srdci, nesklamali, podržali službu a tým prispeli k zabezpečeniu bojových schopností našej armády. Tomu pomohlo obnovenie vedúcej úlohy strany a principiálne vedenie našej spoločnosti stranou. V r. 1972 k tomu prispela i celková vnútrospoločenská situácia, ktorá v každej oblasti, hlavne však v oblasti ekonomickej, dokázala správnosť a reálnosť politiky KSČ prijatej XIV. zjazdom i plénami ÚV KSČ k realizácii zámerov strany (február, október, december).

Cieľavedomá politickovychovná práca prevádzaná v našej armáde podľa vzoru a dlhoročných osvedčených skúseností Sovietskej armády pozitívne ovplyvnila myslenie a formovala vedomie príslušníkov zdravotníckej služ-

by. Štúdium ideového odkazu V. I. Lenina i aktuálnych straníckych materiálov pomohlo zpevňovať charakter zdravotníkov armády na vedeckých zásadách marxizmu-leninizmu, lepšie chápať triedne základy nášho štátu i armády. Súčasne sa upevnilo socialistické vlastenectvo, proletársky internacionalizmus, úprimný vzťah k ZSSR a jeho ozbrojeným silám, ako i ostatným spojeneckým socialistickým štátom.

Dnes viac ako v minulosti, po trpkých skúsenostiach si uvedomujeme, čo pre nás znamená priateľstvo so ZSSR a socialistickými zemiami, s ktorými našu armádu viaže i bratstvo v zbraň.

Konkrétnym prejavom týchto vzťahov, ako i bojovej družby a ukážky ovládania bojového majstrovstva, bolo spojenecké operačnetaktické cvičenie „Štít 72“. Na tomto cvičení i príslušníci zdrav. služby mali možnosť ukázať svoju pripravenosť. Svojich povinností sa zhostili viacej ako čestne. Je to dôkaz oddanosti KSČ, jej politike, veleniu armády a prejav zotožnenia sa s internacionálnou politikou ochrany socialistického svetového spoločenstva.

Môžeme jednoznačne povedať, že i naše rady politicky, ideove zpevnili, že sme sa úspešne zbavovali politických chýb a ujasňovali potrebnosť našej práce v zájmu upevňovania bojových schopností armády.

Dôkazom týchto pozitívnych zmien v našom vedomí, i keď je nám jasné, že ešte je veľa toho, čo treba naprávať, sú výsledky práce na úseku ochrany zdravia vojsk. Ako ukázali previerky niektorých útvarov a zväzkov ako i jednaní vojenských rád zväzkov, starostlivosť o zdravie príslušníkov armády bola i napriek známym ťažkostiam, ako dôsledku minulých rokov, zabezpečená na patričnej úrovni. Napriek tomu, že v našich radoch je väčší počet mladých kolegov i na významných riadiacich funkciách, nedošlo k vážnemu zanedbaniu zdravotnej starostlivosti.

Sú však problémy predovšetkým na vojskových stupňoch našej služby, v komplexnejšom chápaní povinností z hľadiska socialistického

zdravotníckeho poňatia práce útvarovými i nemocničnými lekármi. Mám tu na mysli chápať prácu lekára, liečiteľa, nielen ako určovateľa, či je niekto zdravý alebo nie, ale i zodpovednosť sledovať sverený kolektív v práci, vo výcviku, jeho pracovné a životné prostredie, prijímať včas potrebné posudkové závery. Z tohoto komplexu nemožno vynechať ani dôležité úkoly hygienicko-protiepidemické a zdravotníckovo-výchovné. Jedine takto komplexne chápaná náplň lekára, vojaka, môže dosiahnuť úspech a byť pomocou veliteľovi v jeho ťažkej a zodpovednej práci zabezpečovať výcvik, výchovu a z nich vyplývajúcu bojovú pohotovosť.

O týchto a mnohých problémoch našej služby chceme si na celoarmádnom aktíve vybraných funkcionárov vo februári 1973 otvorene vymeniť názory a hľadať nové formy práce na každom stupni činnosti zdrav. služby armády. Bude to vlastne konfrontácia našich zámerov realizácie záverov XIV. zjazdu KSČ v podmienkach našej služby, ako sme ich vyjadrili v „zdravotne politickej línii zdrav. služby ČSĽA“ v r. 1971, rozoslanej na zväzy, zväzky i do zdrav. zariadení. Ďalej pôjde o to, aby sme zaujali konkrétne stanoviská k jednaniam ÚV KSČ z februára i októbra 1972. Veď problémy ekonomiky a ideologickej výchovy sú i problémami našimi a vyporiadať sa s nimi čestne, ako to od nás žiada strana, je aj náš úkol. Ideologická stránka výchovy bola v minulosti i v našej službe slabšia a teraz je predovšetkým našou úlohou — komunistov i nestraníkov, formovať socialistického vojenského zdravotníka. Nestačí len s politikou KSČ sa stotožňovať, je potrebný i konkrétny čin. I v našich radoch platí zásada jednoty slov a činov. Určiť socialistický charakter vojenského zdravotníckeho pracovníka je našim cieľom.

Positívne výsledky práce vo výcvikovom roku 1972 musíme znásobiť vo výcvikovom roku 1972-1973 do vyššej kvality. Ako som spomenul, musí byť práca v útvarových ambulanciách chápaná zo strany lekárov a ostatných zdravotníckych pracovníkov komplexnejšie z hľadiska potrieb vojsk. Zdravotnícke zariadenia musia sa tesnejšie primknúť k vojskovým článkom a vytvoriť v spáde horizontálne i vertikálne podmienky kvalitnej a kvalifikovanej starostlivosti o zdravie a poskytovanie zdrav. pomoci. Všetky prekážky brániace tejto návaznosti musia byť prekonané. Je povinnosťou zdrav. správy HT/MNO, zdrav. orgánov okruhov a zväzov, aby tento logický a samozrejmy požiadavok zabezpečili. Dosiahnuť, aby spádové zdravotnícke zariadenie s pocitom zodpovednosti zabezpečovalo to, čo útvarový alebo zväzkový článok v zdravotníckej pomoci zabezpečiť nemôže.

Významným úkolom vojskových stupňov zdravotníckej služby je ich účasť a podiel na poľnej príprave a zdravotníckej výchove vojsk i vlastných zdravotníckych etáp. Plánované cvičenia na úrovni útvarov, zväzkov, alebo

i zdrav. zariadení nepodceňovať, realizovať ich v plnom nariadenom rozsahu, a tak plniť rozkaz s. ministra národnej obrany na výcvikový rok dosiahnuť maximálnej pripravenosti v bojuje a mobilizačnej pohotovosti služby.

V poľnom výcviku položiť dôraz na zvládnutie problematiky činnosti zdravotníckych etáp pri likvidácii jadrových úderov.

Významné a nové úkoly dostáva naše zdravotnícke školstvo. Zriadením centrálnej vojenskej zdravotníckej školy doplnil sa článok chýbajúci vo výchove nižších a pomocných zdravotníckych špecialistov. Nové a široké perspektívy vo výchove lekárskeho kádru, zabezpečovania postgraduálneho školenia a vzdelávania, ako i vo výskume dostáva VLVDÚ v Hradci Králové, ktorý bude vo výcvikovom roku 1973 organizačne dobudovaný a vo vzťahu k lekárskej fakulte UK vytvárajú sa nové vzťahy. Tieto vzťahy vyplývajú zo spoločných záujmov oboch týchto vysokých škôl vo výchove socialistických, vojenských, vysokoškolských odborníkov. Tým bude dobudovaná zdravotnícka školská sústava našej armády, zodpovedajúca jej potrebám a postaveniu.

V posudkovej činnosti využívať získaných skúseností a hlavne osvojiť si zásady doplnkov predpisu Zdrav-2-1/práv. a Zdrav-2-3. Ich neznalosť a nesprávne využitie poškodzuje jak armádu, tak i našu spoločnosť. Významnejšie sa prejavila práca lekárske-psychologických oddelení nemocníc, hlavne v z kvalitnení posudzovania brancov. V tejto práci treba ďalej pokračovať.

I napriek materiálnym a technickým opatreniam hygienické a protiepidemické zabezpečenie v oblasti osobnej a komunálnej hygieny nie je uspokojivé. Problémy sú v zásobovaní nezávadnou pitnou vodou, hlavne v poľných podmienkach. Včasnými rozborami epidemiologickej situácie treba dosiahnuť zníženia počtov alimentárnych a respiračných nákaz. Dodržiavať povinnosť rýchleho hlásenia. Podceňovanie týchto nariadení spôsobí našej spoločnosti ekonomické problémy.

Materiálne potreby zdrav. služby boli zabezpečené. Efektívnemu využitiu prostriedkov pomohla organizovaná socialistická súťaž, ako i zlepšovateľské hnutie. Musíme si uvedomiť, že tieto výsledky nespádli z neba, ale boli vytvorené vedomým konaním pracovníkov našej služby. V blízkej budúcnosti bude stredom našej pozornosti údržba a modernizácia zdrav. materiálu. V tomto smere úspešne pokračujú rozvojové a vývojové práce. Rozšíri sa základňa opravárenská v minulosti podceňovaná a zanedbaná.

Významná konzolidácia nastala v našej vedecko-výskumnej práci. Na základe pochopenia postavenia vedy v našej spoločnosti, ako to definoval XIV. zjazd KSČ, došlo k organizačným zmenám vojenského zdravotníckeho výskumu. Boli vytvorené predpoklady, aby v novom výcvikovom roku bol výskum cen-

trálne riadený na základe spoločenskej objednávky podľa potrieb ČSĽA a sledovanie efektívnosti vedeckovýskumnej práce bolo podľa realizácie výsledkov práce.

Záverom mi dovoľte zdôrazniť, že výcvikový rok 1972-73 bude i od príslušníkov zdravotníckej služby vyžadovať svedomitú a čestnú plnenie úloh. Nie je ich málo, či už v politickej výchove, veliteľskej príprave a cvičeniach. Všetka snaha však musí byť zameraná na zabezpečenie

nie maximálnej bojovej a mobilizačnej pohotovosti, aby naša ľudová armáda v spojení s armádami Varšavskej zmluvy bola schopná čeliť imperialistickým agresorom.

Ďakujem všetkým príslušníkom zdravotníckej služby ČSĽA za kladné výsledky práce vo výcvikovom roku 1972. Rok 1972-73 musí byť i pre našu službu ďalším rokom zpevňovania jej radov, ďalšieho politického, vojenskoodborného rastu a pripravenosti.